

Notitie lidmaatschap van de Foundation for Public Code

Datum: juli 2020

Contactpersoon:

jansen

Versie: 1.0

Inleiding

In 2020 wordt de provincie Zuid-Holland lid van de Foundation for Public Code Vereniging (FfPCV). Met dit lidmaatschap wordt voor het eerst een solide structuur geboden voor *open source* software die de provincie inkoopt en ontwikkelt. Waar in het verleden de organisatie vooral ingericht was op het samenwerken met marktpartijen die *closed source* software leveren, maakt het lidmaatschap het mogelijk te experimenteren met het aanbesteden of ontwikkelen van *open source* software.

Wij geven met dit lidmaatschap invulling aan de ambitie uit 'Waardenvol Digitaliseren', dat februari 2019 is vastgesteld om een transitie te verkennen van *closed source* naar *open source* software. Daarnaast onderschrijven we als organisatie door dit lidmaatschap de doelstellingen van de vereniging. En pakken we door op de genoemde ambitie, doordat we een structuur bieden waarbinnen *open source* software daadwerkelijk een concurrerend alternatief wordt.

Over de vereniging

De Foundation for Public Code vereniging heeft ten doel het ondersteunen van collectieve ontwikkeling en onderhoud van public code ten einde risico's te verminderen, kwaliteit te verhogen, kosten te verlagen en duurzaamheid te vergroten. De vereniging kent twee type leden: de oprichters; en publieke organisaties. Samen werken ze aan: een ecosysteem van *publieke software producten*, ontwikkeld voor en door publieke organisatie; de *samenwerking tussen software ontwikkelaars en overheden* waardoor publieke software

continue verbeterd wordt; een *certificeringssysteem* voor publieke software; en aan *vertrouwen over en bewustwording* van de waarde van publieke software*.

* met publieke software wordt software bedoeld die beschikbaar is gesteld onder een open licentie.

Wat is Open Source

De in 2010 ontwikkelde notitie 'Open Provincie' beschrijft het staande beleid ten aanzien van de ambities met betrekking tot *open source* software. Open source betekent software (oftewel code) die, via een open licentie, vrij beschikbaar is voor hergebruik. Net als bij open data wordt *open source* software gepubliceerd via een daarvoor geschikte website, waarna anderen dit als startpunt kunnen nemen voor hun eigen ontwikkeling en ideeën.

Het is daarbij belangrijk te vermelden dat *open source* en beveiliging twee losse onderwerpen zijn. Een goed beveiligde omgeving kan volledig open source zijn (en een niet goed beveiligde omgeving volledig closed source). Ook betekent *open source* niet dat alle data vrij in te zien zijn. Je kunt een applicatie waarin persoonlijke data beheerd wordt ook *open source* maken. De persoonlijke data blijft evengoed privé.

De afgelopen jaren zien we binnen andere overheidslagen meer aandacht voor het onderwerp *open source*. De voordelen ervan zijn duidelijk: het werken met *open source* kan leiden tot een hogere kwaliteit van code, reductie van kosten voor gebruik van software en meer duurzame applicaties. Echter het vereist een andere aanpak dan we gewend zijn vanuit ons inkoopproces. In plaats van het aanbesteden van *closed source* software, vereist *open source* software samenwerking tussen publieke organisaties, die met elkaar voldoende schaal vertegenwoordigen om de genoemde voordelen ook echt te bereiken.

Door lid te worden van de Foundation for Public Code Vereniging (FfPCV) stapt de provincie in een netwerk van Europese overheden die met elkaar bereid zijn deze samenwerking aan te gaan en te onderzoeken hoe we de voordelen van *open source* software voor ons kunnen laten werken.

Implementatie bij omgevingsbeleid

In het visiedocument Waardenvol Digitaliseren (februari 2019) was opgenomen dat de provincie in 2019 een verkenning uit zou voeren naar de transitie van *closed source* naar *open source* software. Deze verkenning heeft ten dele plaatsgevonden en een van de uitkomsten is het lidmaatschap van de FfPCV. Met dit lidmaatschap wordt het mogelijk om, samen met andere overheden de waarde van *open source* verder te verkennen en biedt een structuur en een standaard om met *open source* software te werken.

Onderdeel van de implementatie van het omgevingsbeleid bij de provincie is de ontwikkeling van een platform dat ons huidige beleid ontsluit. Eerder in het proces is ervoor gekozen dit platform *open source* te ontwikkelen. Tijdens de uitgevoerde marktconsultatie bleken bestaande leveranciers niet bereid deze ontwikkeling samen met ons op te pakken. Er is daarom ervoor gekozen de ontwikkeling vanuit onze interne organisatie op te pakken. Door deze keuze ontwikkelt de provincie momenteel een platform voor het omgevingsbeleid dat op vele manieren ver voorloopt op de ontwikkelingen die elders op dit vlak gaande zijn.

Naast de ontsluiting van bestaand beleid gaat het platform de verantwoordingscyclus rondom beleid ontsluiten, waarbij de principes van *open data* en *open algoritmen* centraal staan. Burgers krijgen op deze manier daadwerkelijk meer inzicht in de wijze waarop beleid tot stand komt en besluiten worden genomen. *Open source* speelt hierbij een integrale rol; namelijk om inzicht te geven in beleid en besluitvorming zal in toenemende mate openheid gegeven moeten worden over de brongegevens en berekeningsmethoden waarop deze gebaseerd zijn.

Dit vergroot de noodzaak tot het bieden van een gedegen structuur voor doorontwikkeling en onderhoud middels het lidmaatschap van de FfPCV. Niet alleen borgen we met het lidmaatschap het proces van onderhoud, beheer en doorontwikkeling van het door de provincie zelf ontwikkelde platform. Maar we stellen op een verantwoorde manier de broncode van het platform ook beschikbaar voor andere bevoegde gezagen. Hiermee kunnen we o.a. de gemeenten in onze regio vergaand ondersteunen in de (technische) ontwikkeling die zij de komende jaren, vanuit de omgevingswet, zullen moeten doorlopen.

Lidmaatschap

Het lidmaatschap brengt een financiële verplichting met zich mee van 10.000,- per jaar, jaarlijks opzegbaar tot 6 maanden voor het einde van het kalenderjaar. Verder geeft het lidmaatschap ons recht tot één stem in de jaarlijkse algemene ledenvergadering, waarmee we samen met de andere leden de prioriteiten van de vereniging bepalen. Namens de provincie Zuid-Holland zal Ivonne Jansen-Dings, strateeg technologie en samenleving bij de afdeling Bestuur, gemandateerd zijn deze stem uit te brengen.

De FfPCV levert aan zijn leden dienstverlening die de duurzaamheid, kwaliteit en het hergebruik van publieke code kan vergroten. Daarnaast stimuleert en faciliteert ze het uitwisselen van *open source* software tussen publieke organisaties. Zij doet onderzoek naar de doorontwikkeling van publieke code in het algemeen. En ze brengt advies uit over de *open source* software die door leden wordt ingebracht bij de vereniging.

In de kern verzorgt de FfPCV *code based stewardship*, een begrip dat we alleen uit de *open source* software wereld kennen. In tegenstelling tot marktpartijen die *closed source* software leveren en daarmee effectief de eigenaar zijn van de software; kent *open source* software geen eigenaar. Vanuit de vereniging wordt zorggedragen voor het collectieve beheer over de software, waarbij verbeteringen vanuit de *community* overgenomen worden en de algehele kwaliteit van de software wordt verhoogd.